

Metoda Total Physical Response (TPR)

Ruch jest nieodłącznym elementem rozwoju dziecka. Przygotowując zajęcia dydaktyczne, należy pamiętać, aby nie ograniczały się one jedynie do pracy przy stoliku czy zabawy na dywanie. Konspekt planowanych lekcji powinien zawierać także elementy związane z ruchem.

Potrzeba ruchu może być zaspokojona podczas różnych gier i zabaw mających na celu powtórzenie czy utrwalenie omawianych podczas zajęć zagadnień. Zajęcia ruchowe mogą też służyć jako metoda wprowadzania nowego słownictwa czy funkcji językowych. Jednym z takich sposobów, znanym i wykorzystywanym przez nauczycieli języka angielskiego, jest technika TPR (ang. *Total Physical Response*), czyli technika reagowania całym ciałem, stworzona przez profesora Jamesa Ashera. Polega ona na uczeniu nowych słów i zwrotów poprzez ruch i zachęcanie dziecka do wykonywania ciałem czynności zgodnych z usłyszanym poleceniem.

Przykład: Nauczyciel wypowiada komendę: *stand up, please* i wykonuje ruch rękoma ku górze. Dziecko, widząc gest nauczyciela oraz słysząc wypowiedziane słowa, wstaje.

Metodę TPR można zastosować zarówno w stosunku do pojedynczego dziecka, jak i do całej grupy, a nawet – jeżeli nauczyciel uzna, że dzieci są na to gotowe – w relacji uczeń – uczniowie. Oznacza to, że jedno z dzieci odgrywa rolę nauczyciela i kieruje całą grupą. Poprzez technikę TPR możemy uczyć prostych instrukcji klasowych („usiądź, wstań”), części ciała („dotknij ust, nosa...”), czasowników („pokaż, jak przygotowujesz posiłek – umyj, pokrój, jedz...”), nazw zawodów, przyimków miejsca („połóż książkę na stole”), wyrażania co kto lubi, a czego – nie. Wszystko zależy od stopnia zaawansowania słuchaczy. Technika reagowania całym ciałem pozwala zauważyć, że wykorzystanie ruchu w nauce sprzyja rozwijaniu u dziecka umiejętności słuchania, podążania za instrukcjami, a także ułatwia zrozumienie nowych zwrotów, które dziecko ilustruje za pomocą swojego ciała, wykonując ruch odpowiedni do wydanego polecenia. Nauczyciel stosujący powyższą technikę musi pamiętać o poprawnej wymowie oraz intonacji, dzięki którym dziecko rozumie jego słowa i adekwatnie do nich reaguje.

Do zalet techniki reagowania całym ciałem należy zaliczyć, że dziecko nie czuje się skrępowane na zajęciach oraz rozumie i szybciej zapamiętuje używany podczas nich język czy inne wprowadzane zagadnienia. Jedną z zabaw, która obrazuje zastosowanie TPR, jest zabawa *Simon says...*, w której dziecko wykonuje polecenia nauczyciela poprzedzone zwrotem *Simon says...* Ponadto dzięki zastosowaniu techniki reagowania całym ciałem można wyeliminować używanie języka ojczystego podczas nauki, co stanowi ważny cel dla każdego nauczyciela. Gesty i proste instrukcje pozwalają przeprowadzić zajęcia od początku do końca w języku obcym. Gwarantują przy tym solidną dawkę ruchu, który wprowadza dzieci w stan kontrolowanej swobody i zapewniają jednocześnie atmosferę bezpieczeństwa, tak istotną dla najmłodszych uczestników. Nieoceniony jest także wkład dzieci, które aktywnie biorą udział w zajęciach i proponują własne pomysły na wykorzystanie techniki TPR. Wymyślone przez nie sposoby mogą też znaleźć zastosowanie podczas nauki w domu z rodzicami.

Metoda *Total Physical Response* (TPR) ma wielu zwolenników, ponieważ zapewnia przyswajanie wiedzy w atmosferze interakcji i zabawy – ważnego elementu nauczania. Technika ta stanowi atrakcyjną alternatywę dla statycznej pracy przy stolikach, warto więc pamiętać, by znaleźć czas na jej jak najczęstsze stosowanie.

Autor: Michał Drab

Nauczyciel w szkole Gaudium et Studium w Poznaniu, specjalista od nauczania języka angielskiego w klasach najmłodszych